

Skadeprevention för den växande hundens rygg, samt för arbetande och tävlande hundar & Belastning av ryggkotpelaren hos hund

Bakgrund

Ryggsmärta är ett ökande problem hos hundar, inte minst för arbetande individer. Detta innebär många gånger stort lidande, och kan orsaka en förkortad tävlings-/tjänstekarriär eller leda till avlivning i ung ålder. Hos såväl hundar som människor är diskdegeneration en viktig bakomliggande orsak till ryggproblem. Forskning har påvisat många artövergripande likheter i den degenerativa processen, som främst grundar sig i förslitning. På humansidan vet man att viss belastning på den växande ryggen kan leda till tidig diskdegeneration och påföljande ryggsmärta. Idrottsmedicinsk forskning har bidragit till att tidigt grenspecialiserad, ensidig, hård träning av växande individer är på väg bort från barn- och ungdomsidrotten. Dock är det vanligt att unga hundar tränas hårt och intensivt. Under många moment i hundsporten utsätts hundens rygg för flera riskfaktorer som på humansidan har ett belagt samband med diskdegeneration hos den växande individen. Ett exempel är under skyddsträning, då hundens rygg utsätts för hyperextension, rotation, häftiga nedslag med snabb uppbromsning och kompression.

Praktisk nytta

Under barns tillväxtspurt finns en tidsperiod där ryggen är ytterst känslig för tung belastning och överträning. Mindre kraft krävs för att skada en växande rygg, och den svagaste länken är tillväxtzonerna. Det finns goda skäl att anta att hundens rygg, analogt med människans, under den snabba tillväxten genomgår en motsvarande känslig period. I dagsläget är kännedom om när hundens rygg kan räknas som färdigvuxen, bristfällig. Human idrottsforskning fokuserar allt mer på *primär skadeprevention*; att träna för att förebygga skador. Man rekommenderar att barns fysiska träning koncentreras på teknik, koordination och balans. Vetenskapligt grundade riktlinjer för hur den unga hunden - utifrån fysisk utvecklingsnivå - bäst tränas för att förberedas för kommande belastning, saknas dock. Förhoppningen är att projektet skall bidra till detta, samt bättre rygghälsa och längre hållbarhet hos hundar. Utöver det djurhälsomässiga problemet finns även en samhällsekonomisk aspekt, då en stor andel av polisens unga tjänstehundar slås ut till följd av ryggproblem innan de ens är färdigutbildade.

Projektets status idag

En grupp arbetande hundar har följts under 3 år. Kinematisk- och kinetisk data för att beräkna den kraftpåverkan ryggen utsätts för vid vanliga moment finns insamlad. Hundarna har även undersökts ortopediskt, och förarna har besvarat en utförlig enkät. För att identifiera tidsspann för slutning av ryggens tillväxtzoner hos inkluderade raser, samt korrelera ev. disk- och ligamentförändringar till ålder och belastning, pågår en bilddiagnostisk studie. Växande hundars ryggar undersöks med DT och MR. Hundägarna kommer också att föra standardiserad träningslogg via webben. Projektet innefattar dessutom en patologidel, till vilken insamling av material pågår. En tanke med detta är att undersöka den tidsmässiga korrelationen mellan kliniska, bilddiagnostiska och histopatologiska fynd. Detta är relevant för att så tidigt som möjligt detektera även mindre avvikelser i ryggen, och därmed förebygga permanenta förändringar.

